

2. Sociální vývoj

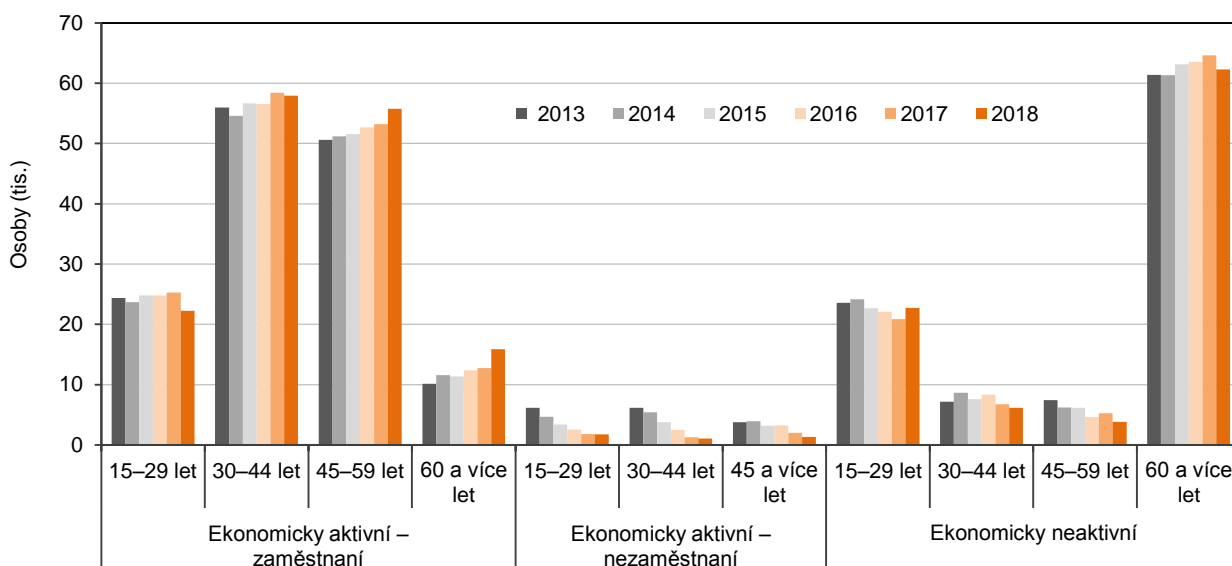
Zaměstnanost vč. ekonomické aktivity

Míra zaměstnanosti dle VŠPS v kraji meziročně vzrostla.

Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil¹ (VŠPS) v roce 2018 žilo v kraji 251,3 tis. osob 15letých a starších. Populaci kraje v tomto věku rozdělujeme na ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní. Pracovní potenciál, tzn. souhrn zaměstnaných a nezaměstnaných osob, tvořilo celkem 156,3 tis. osob, z toho téměř 97,0 % (151,8 tis.) bylo zaměstnáno v národním hospodářství. Míra zaměstnanosti v Karlovarském kraji tak činila 60,4 % obyvatel ve věku 15 a více let a byla o 1,2 procentního bodu vyšší než v celé ČR. Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo v roce 2018 k nárůstu počtu zaměstnaných o 1,4 % a míra zaměstnanosti se v kraji zvýšila o 1,1 procentního bodu. Míra zaměstnanosti žen (54,0 %) byla přitom nižší než míra zaměstnanosti mužů (67,1 %).

Graf 2.1. Obyvatelstvo Karlovarského kraje podle ekonomické aktivity a věku

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Většina zaměstnaných byla v zaměstnaneckém poměru.

Převážná většina zaměstnaných (130,3 tis. osob, tj. 85,9 %) byla v zaměstnaneckém poměru, ve srovnání s předcházejícím rokem došlo ke snížení podílu zaměstnanců o 1,2 procentního bodu. Osoby pracující na vlastní účet tvořily 10,0 % zaměstnaných osob a zaměstnavatelů bylo 3,6 %, což je o 0,6 procentního bodu více než v předcházejícím roce.

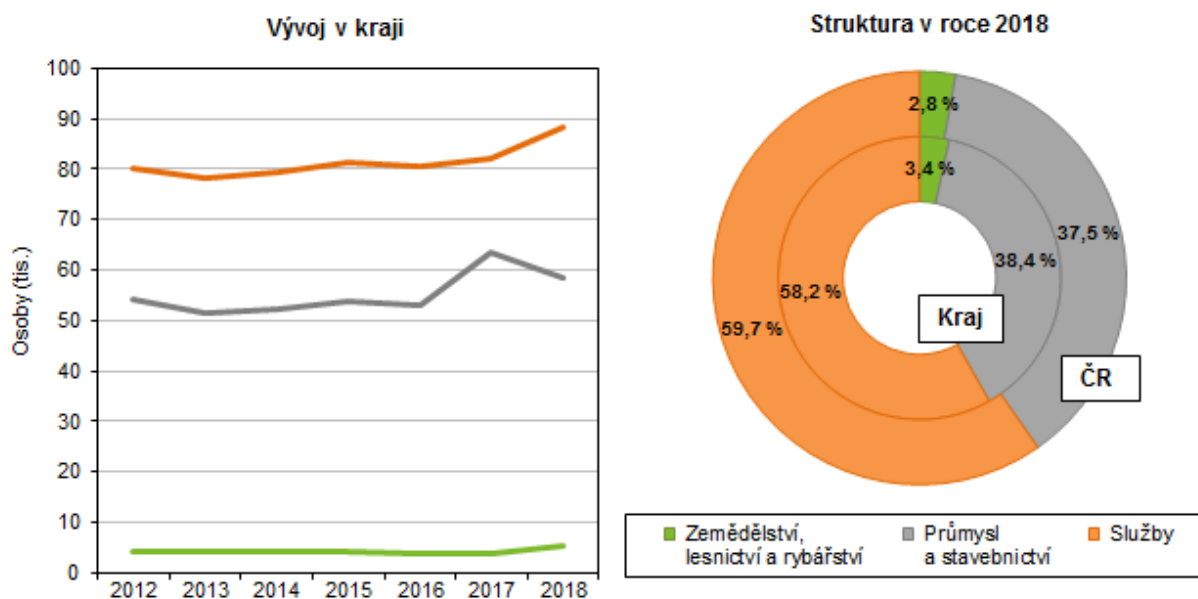
Nejvíce zaměstnaných je ve zpracovatelském průmyslu.

Nejvíce pracujících v kraji zaměstnává zpracovatelský průmysl (26,3 %), významný podíl zaměstnaných je také v sektoru zdravotní a sociální péče (9,2 %) a v sektoru velkoobchodu a maloobchodu a oprav motorových vozidel (8,9 %). Podíl zaměstnaných v sektoru zdravotní a sociální péče je přitom nejvyšší v celé ČR. Ženy je v tomto sektoru zaměstnáno v našem kraji dokonce 15,6 %.

¹ Výběrové šetření pracovních sil provádí ČSÚ za účelem zachycení situace a vývoje na trhu práce. Šetření vychází z metodiky Mezinárodní organizace práce (ILO) a výsledné ukazatele, které jsou jednotně definované Eurostatem, jsou mezinárodně srovnatelné v rámci zemí EU. Údaje se publikují čtvrtletně a ročně do úrovně krajů.

Graf 2.2. Zaměstnaní pracující v Karlovarském kraji podle odvětvových sektorů

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

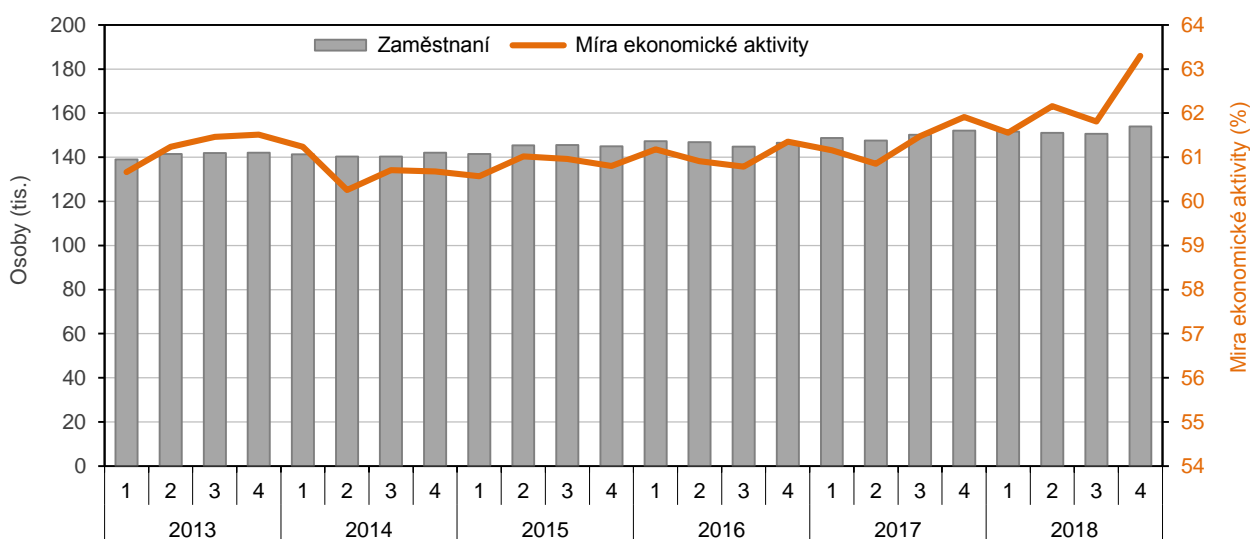

Míra ekonomické aktivity se meziročně zvýšila.

Míra ekonomické aktivity, která vyjadřuje podíl pracovní síly na počtu všech osob 15letých a starších, v roce 2018 činila v Karlovarském kraji 62,6 % (u mužů 69,1 %, u žen 55,5 %) a meziročně se tak zvýšila o 0,9 procentního bodu. Po poklesu míry ekonomické aktivity v roce 2011 tak již sedmý rok za sebou vykazuje její hodnota meziroční nárůst. Míra ekonomické aktivity České republiky vykazuje velmi podobný trend, ve srovnání s ČR je však v jednotlivých letech míra ekonomické aktivity v kraji vyšší, v roce 2018 o 1,6 procentního bodu. V celorepublikovém srovnání je hodnota míry ekonomické aktivity v Karlovarském kraji druhá nejvyšší mezi kraji ČR po Hl. městě Praze.

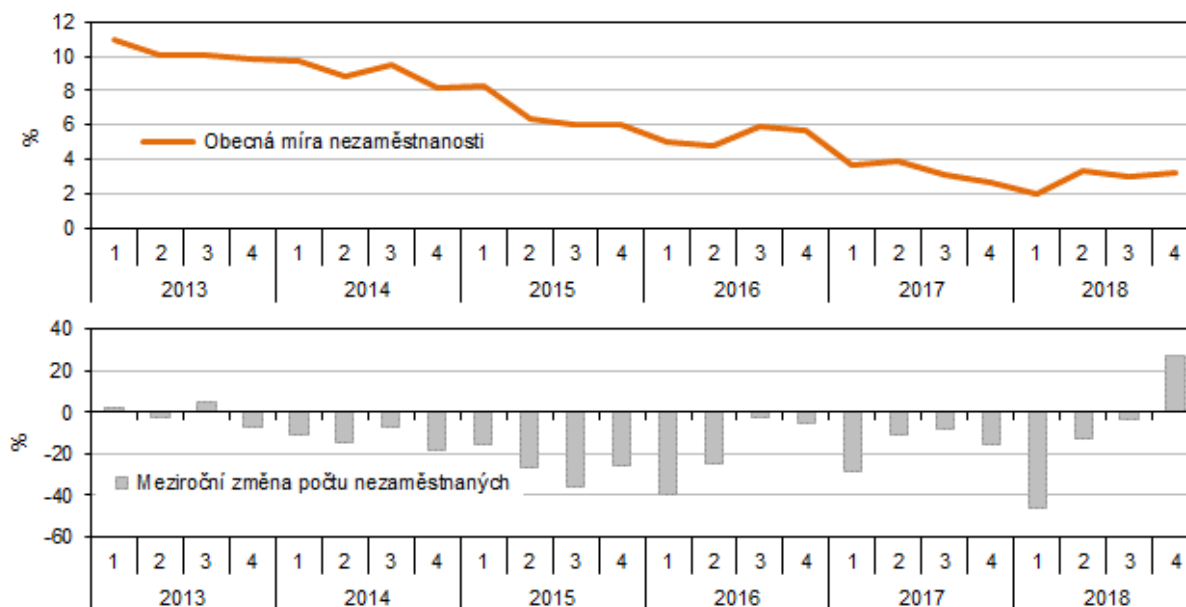
Graf 2.3. Zaměstnaní a míra ekonomické aktivity v Karlovarském kraji podle čtvrtletí

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Graf 2.4. Obecná míra nezaměstnanosti a změna počtu nezaměstnaných podle čtvrtletí v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Počet nezaměstnaných podle VŠPS je nejnižší za posledních 25 let.

Podle výsledků VŠPS bylo v roce 2018 v Karlovarském kraji 4,5 tisíc nezaměstnaných, což je o 11,5 % méně než před rokem a zároveň je to nejnižší počet nezaměstnaných v kraji za posledních 25 let. Mezi nezaměstnanými bylo více mužů (56,7 %) než žen (43,3 %). Dlouhodobě platí, že s rostoucí vzdělaností klesá podíl nezaměstnaných.

Obecná míra nezaměstnanosti meziročně klesla.

Průměrná roční obecná míra nezaměstnanosti v roce 2018 oproti minulému roku zaznamenala pokles, a to o 0,4 procentního bodu na 2,9 % a v celorepublikovém srovnání byla třetí nejvyšší ze všech krajů ČR. Průměr ČR přitom převýšila o 0,6 procentního bodu. Dlouhodobě se obecná míra nezaměstnanosti v kraji pohybuje v rozmezí 40,0 % až 70,0 % nad celorepublikovým průměrem. Míra nezaměstnanosti mužů (3,0 %) je o 0,3 procentního bodu vyšší než míra nezaměstnanosti žen (2,7 %). Při pohledu na čtvrtletní změny počtu nezaměstnaných v kraji zjišťujeme, že v prvních třech čtvrtletích roku 2018 došlo ke snižování počtu nezaměstnaných oproti stejnému čtvrtletí předchozího roku. Tento trend trvá již od roku 2014, v posledním čtvrtletí roku však byl poprvé od roku 2013 zaznamenán poměrně významný meziroční nárůst počtu nezaměstnaných, a to o 27 %.

Vysoký podíl ekonomicky neaktivních ve věkové skupině 60 a více let.

Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo tvoří důchodci, žáci a studenti a osoby pečující o členy rodiny. Nejvíce ekonomicky neaktivních osob se nachází ve věkové skupině 60 a více let (65,6 %). Tento podíl se v dlouhodobém srovnání neustále zvyšuje, což je dáno stárnutím populace, za posledních 10 let se podíl ekonomicky neaktivních osob ve věku 60 a více let v kraji zvýšil o 13,2 procentního bodu. Naopak nejméně ekonomicky neaktivních bylo ve věkové kategorii 45–59 let (4,0 %).

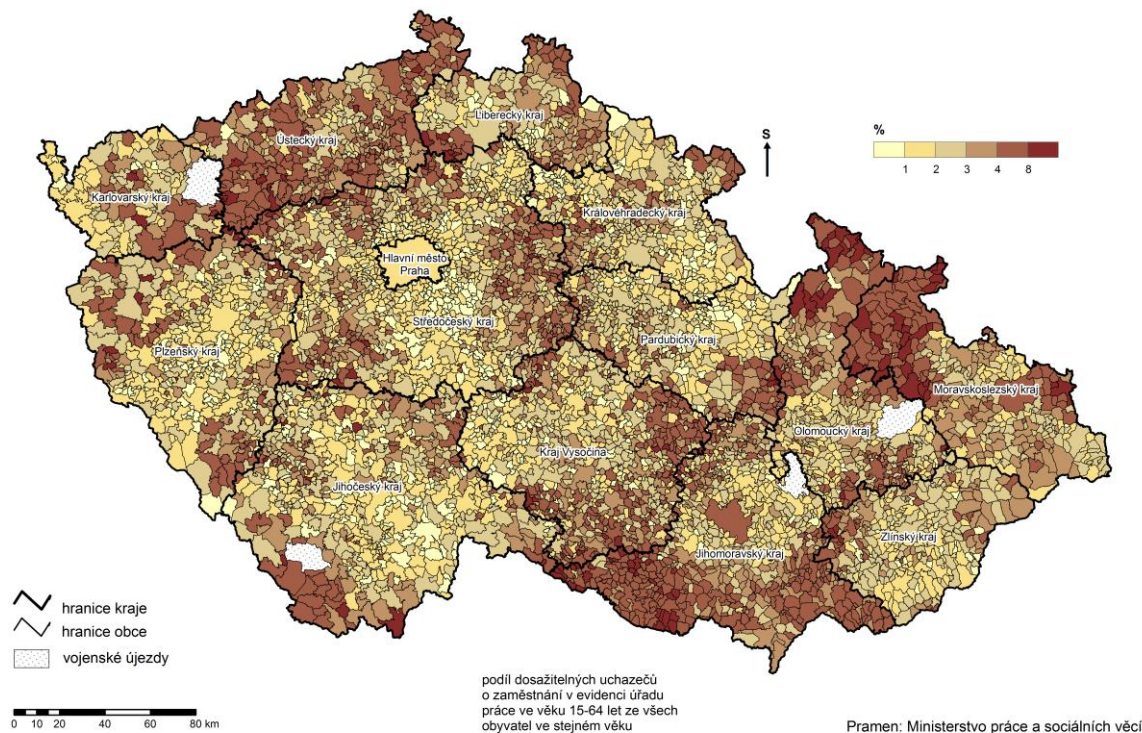
Nezaměstnanost

Počet nezaměstnaných na úřadech práce meziročně opět poklesl.

Na konci roku 2018 bylo na úřadech práce Karlovarského kraje registrováno celkem 6 229 uchazečů, což je o 16,8 % méně než před rokem. Již pátý rok za sebou tak došlo k výraznému meziročnímu poklesu nezaměstnaných v kraji. Po období let

2009–2013, kdy počet nezaměstnaných v souvislosti s ekonomickou krizí dosahoval vysokých hodnot, se tak ve statistice nezaměstnanosti odráží skutečnost, že ekonomice se začalo dařit. Podíl nezaměstnaných žen v roce 2018 činil 50,6 % všech nezaměstnaných a ve srovnání s předcházejícím rokem se zvýšil o 1,4 procentního bodu.

Podíl nezaměstnaných osob podle obcí v České republice k 31. 12. 2018

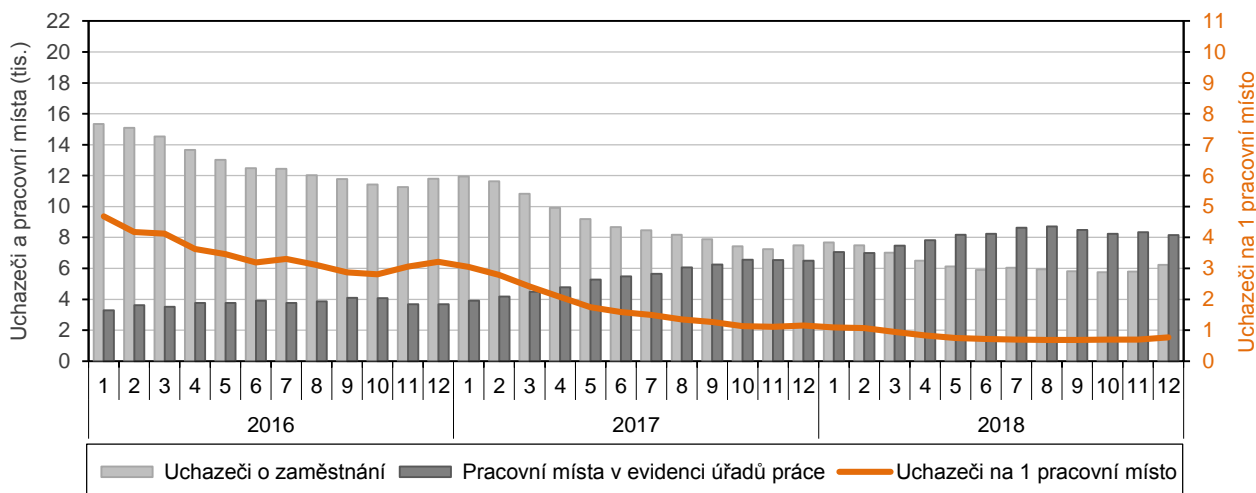

Dosažitelní uchazeči tvoří 90,4 % všech uchazečů o zaměstnání.

Ukazatel podílu dosažitelných uchazečů o zaměstnání na počtu uchazečů celkem vypovídá o tom, kolik uchazečů je připraveno nastoupit okamžitě do práce a reagovat tak v krátké době na případnou nabídku zaměstnání.

Graf 2.5. Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v Karlovarském kraji (stav ke konci měsíce)

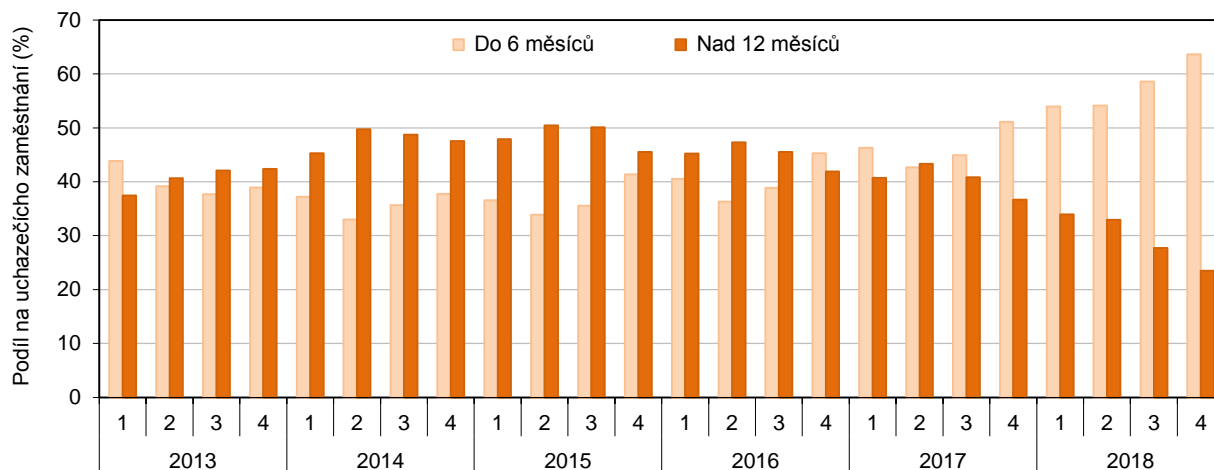
Pramen: MPSV

V roce 2018 činil podíl dosažitelných uchazečů v kraji 90,4 % všech uchazečů, což je jeden z nejnižších podílů za posledních 15 let. Současně se jedná o pátý nejnižší podíl dosažitelných uchazečů v rámci celé ČR.

Graf 2.6. Krátkodobě a dlouhodobě nezaměstnaní ke konci čtvrtletí v Karlovarském kraji

Pramen: MPSV

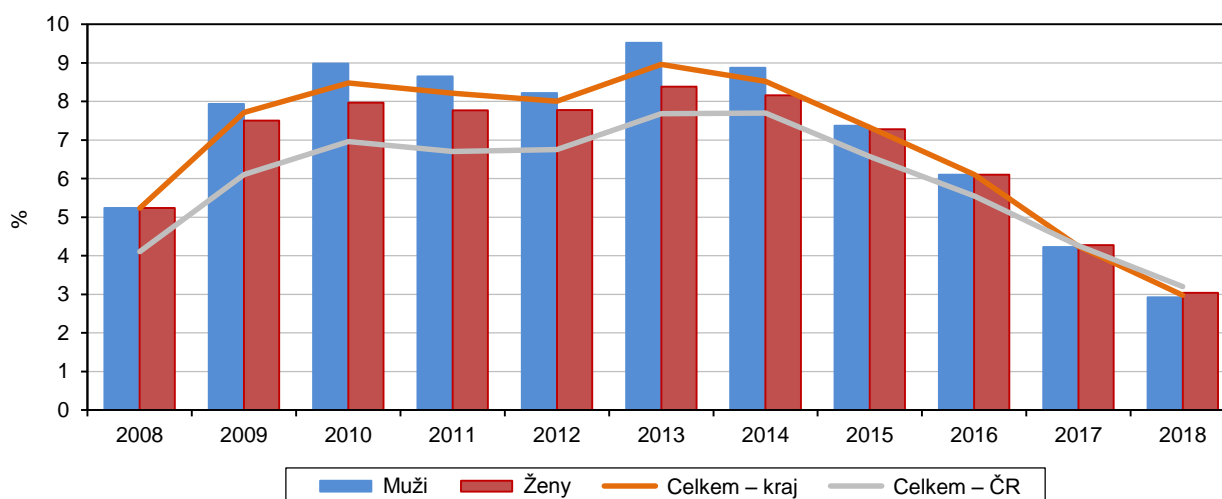

Podíl uchazečů s nárokem na podporu v nezaměstnanosti se zvýšil.

Na konci roku 2018 pobíralo podporu v nezaměstnanosti celkem 1 891 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání s předcházejícím rokem se tak v kraji zvýšil podíl počtu těchto nezaměstnaných z 23,3 % na konci roku 2017 na 30,4 % na konci roku 2018. Nejvíce uchazečů Karlovarského kraje dosáhlo na podporu v nezaměstnanosti v letech 1996–1998, kdy jejich podíl převyšoval 40 % všech uchazečů o zaměstnání.

Graf 2.7. Podíl nezaměstnaných osob* Karlovarském kraji a v ČR (roční průměr)

Pramen: MPSV

* podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku

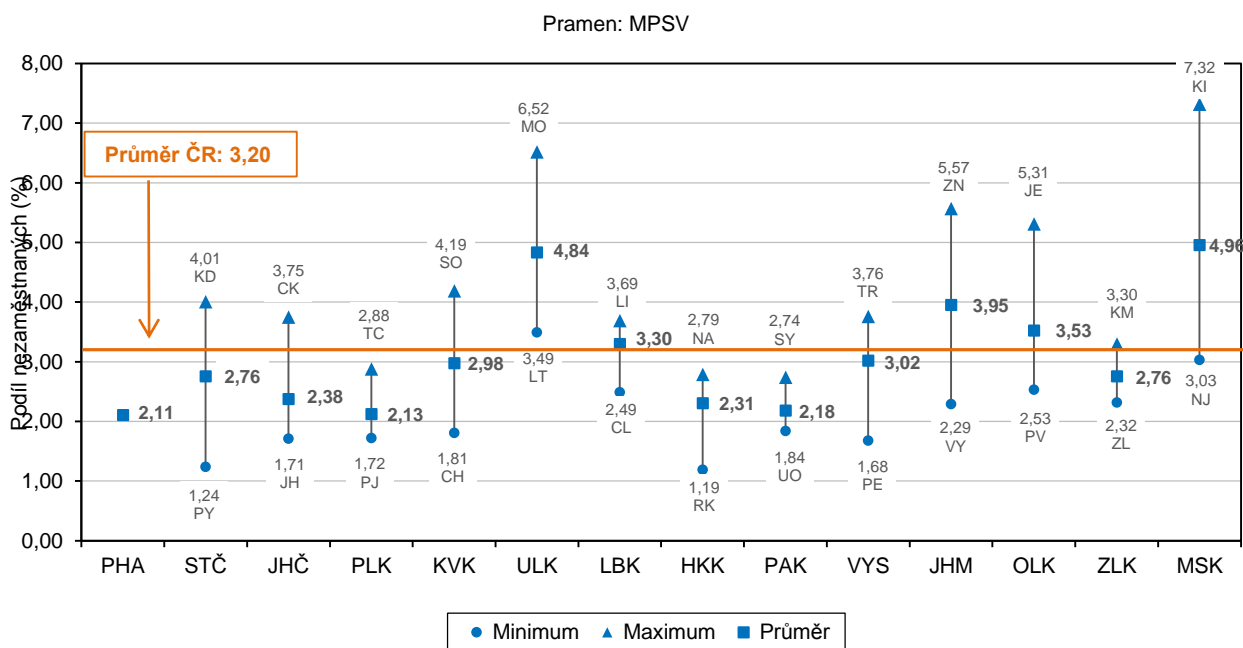
Podíl nezaměstnaných osob se zdravotním postižením v roce 2018 činil 11,7 % všech uchazečů o zaměstnání a oproti předchozímu roku se jejich počet snížil o 168, tj. o 18,7 %.

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných se výrazně snížil.

Dlouhodobá nezaměstnanost je v Karlovarském kraji jednou z nejvyšších v České republice. Stejně tomu bylo i v roce 2018, kdy podíl nezaměstnaných, kteří byli evidováni na úřadech práce déle než 1 rok, činil v kraji 23,5 %. To je sedmý nejvyšší podíl ze všech regionů ČR a zároveň nedosahuje na republikový průměr o 2,7 procentního bodu. Nejvyšší podíl těchto nezaměstnaných vykazují tradičně Moravskoslezský a Ústecký kraj. Pozitivním zjištěním je, že meziročně došlo k významnému snížení tohoto podílu, a to o 13,2 procentního bodu.

Při pohledu na nižší územní celky vidíme, že z okresů Karlovarského kraje vykazuje nejvyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných okres Sokolov (28,0 %), nejméně pak okres Cheb, kde hodnota tohoto podílu dosáhla 13,6 %.

Graf 2.8. Rozptyl podílu nezaměstnaných v okresech podle krajů k 31. 12. 2018

Podíl nezaměstnaných se opět meziročně snížil.

Podíl nezaměstnaných osob (podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve stejném věku) v kraji dosáhl v prosinci 2018 hodnoty 2,93 %. Ve srovnání s předcházejícím rokem tak hodnota tohoto ukazatele doznala mírný pokles, a to o 0,5 procentního bodu. Podíl nezaměstnaných žen byl přitom vyšší (3,00 %) než podíl nezaměstnaných mužů (2,86 %).

V průběhu posledních deseti let podíl nezaměstnaných kolísal, od roku 2005 do roku 2008 postupně jeho hodnota klesala až do svého dosavadního minima v roce 2007 (5,59 %). V následujících třech letech se ekonomická krize odrazila i na situaci na trhu práce a na stoupajícím počtu i podílu nezaměstnaných. V roce 2013 dosáhl podíl nezaměstnaných maximální hodnoty (9,33 %), v posledních pěti letech pak zaznamenal opakovaný meziroční pokles.

Nejvyšší podíl nezaměstnaných v kraji vykazuje okres Sokolov.

Z okresů Karlovarského kraje vykazuje dlouhodobě největší nezaměstnanost okres Sokolov. Na konci roku 2018 činil podíl nezaměstnaných osob v tomto okrese 28,0 % (v celorepublikovém srovnání okresů obsadil 65. místo), naopak nejnižší hodnotu tohoto ukazatele vykazoval okres Cheb (13,6 %), který se umístil na 8. místě pomyslného celorepublikového žebříčku. Podíl nezaměstnaných osob v Karlovarském kraji byl o 0,1 procentního bodu nižší než v celé ČR. V několika posledních letech můžeme sledovat, že podíl nezaměstnaných v našem kraji se snižuje rychleji než v jiných regionech republiky. V roce 2015 vykazovaly vyšší podíl nezaměstnaných pouze kraje

Moravskoslezský a Ústecký, zatímco v roce 2018 byla hodnota tohoto ukazatele v našem kraji až sedmá nejvyšší (za Moravskoslezským, Ústeckým, Jihomoravským, Olomouckým a Libereckým krajem a Krajem Vysočina).

Počet volných pracovních míst se opět meziročně zvýšil.

Úřady práce hlásily na konci roku 2018 v Karlovarském kraji celkem 8 143 volných pracovních míst, což je o 25,2 % více ve srovnání s jejich nabídkou na konci předcházejícího roku. Meziroční nárůst počtu volných pracovních míst byl zaznamenán ve všech regionech ČR bez výjimky, v našem kraji byl tento nárůst druhý nejvyšší v celé ČR po Moravskoslezském kraji. Jak lze vyčíst z grafu č. 2.5., nabídka volných pracovních míst v prvních osmi měsících roku 2018 pravidelně narůstala, v posledním čtvrtletí roku pak kolísala, udržovala se však stále na vysoké úrovni nad 8 tisíc. V prosinci bylo v Karlovarském kraji k dispozici o 1 079 volných pracovních míst více než v prvním měsíci roku 2018.

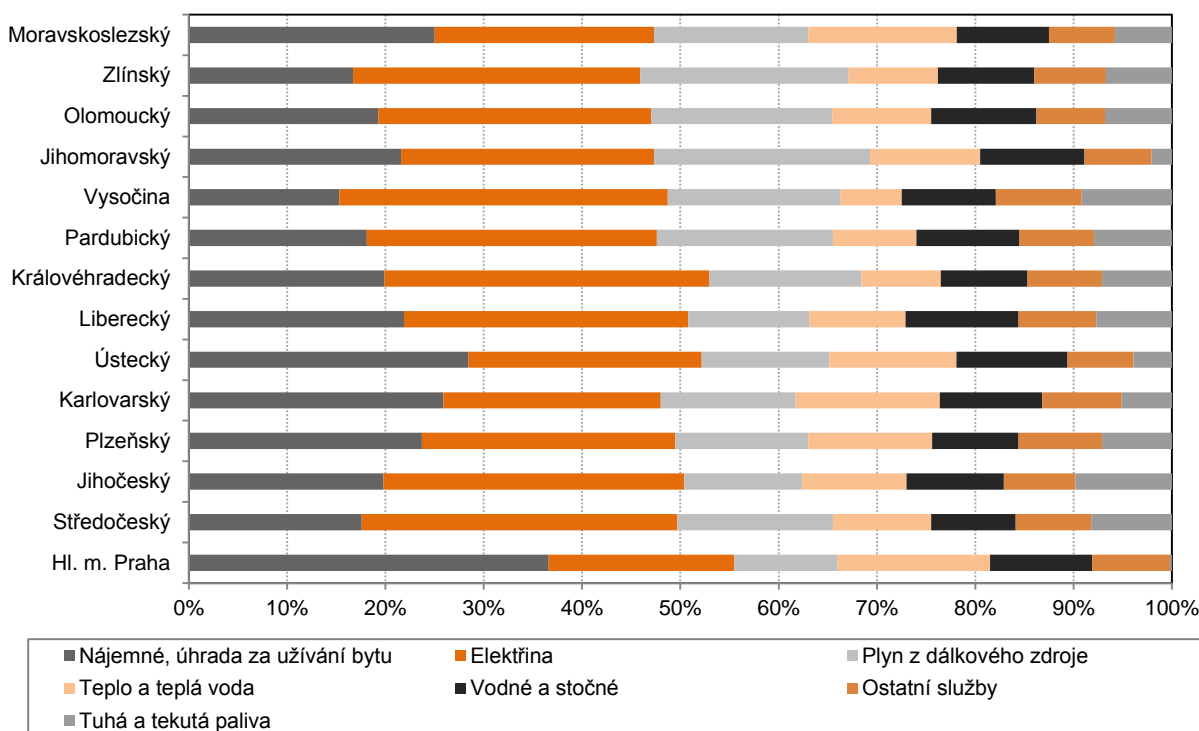
Nadále klesal počet uchazečů na 1 volné pracovní místo.

Na konci roku 2018 připadalo v kraji 0,8 uchazeče o zaměstnání na 1 volné pracovní místo, což je o 0,4 uchazeče méně, než ve stejném období minulého roku. V rámci celé ČR vykazují nejnižší počet uchazečů na 1 volné pracovní místo Pardubický (0,2) a Plzeňský kraj (0,3) a Hl. město Praha (0,3). Karlovarský kraj zaujímá 7. místo na pomyslném žebříčku a průměr ČR převyšuje o 0,1 procentního bodu. Průměr Karlovarského kraje zvyšuje okres Sokolov, kde připadalo na konci roku 2018 celkem 2,4 uchazeče na 1 volné pracovní místo. Nejnižší hodnotu tohoto ukazatele naopak vykazoval okres Cheb (0,4 uchazeče na 1 volné pracovní místo).

Příjmy a životní podmínky domácností

Graf 2.9. Struktura nákladů domácností na bydlení podle krajů ČR

Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky 2018)

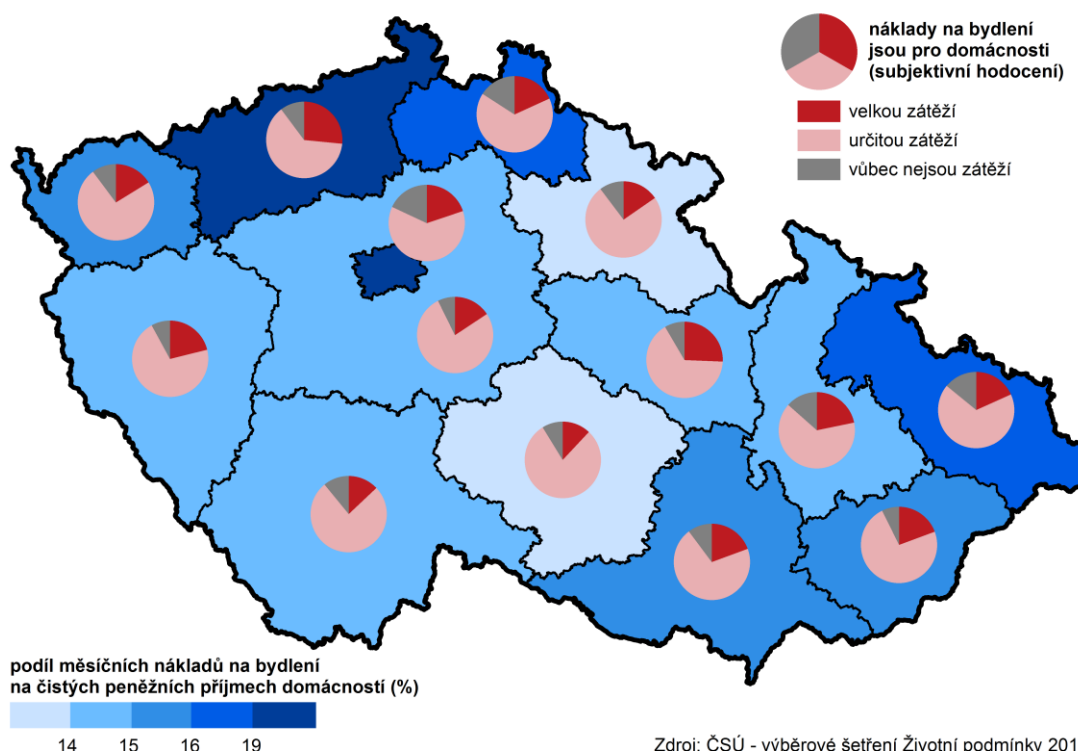

Čistý disponibilní důchod domácností byl sedmý nejnižší v rámci ČR.

Čistý disponibilní důchod vyjadřuje materiální bohatství domácností v jednotlivých regionech ČR. Čistý disponibilní důchod domácností v Karlovarském kraji dosáhl v roce 2017 hodnoty 64,6 mld. Kč (v běžných cenách). V přepočtu na jednoho obyvatele to představuje částku 218 tis. Kč, což je o 12,2 tis. Kč méně než je republikový průměr a zároveň je to sedmá nejnižší hodnota ze všech regionů ČR.

Při pohledu na dlouhodobý vývoj zjišťujeme, že čistý disponibilní důchod domácností ve všech regionech ČR vykazuje rostoucí tendenci. V našem kraji byla jeho hodnota pravidelně jedna z nejnižších, v posledních dvou letech však můžeme sledovat, že čistý disponibilní důchod domácností roste rychleji než v ostatních regionech ČR.

Náklady domácností na bydlení v krajích v roce 2017

Zdroj: ČSÚ - výběrové šetření Životní podmínky 2018

Druhý nejvyšší podíl domácností s čistým měsíčním příjmem na osobu mezi 12 a 15 tisíci Kč.

Dle výsledků šetření Životní podmínky domácností zaujímaly v roce 2017 mezi domácnostmi Karlovarského kraje největší podíl domácností, kde čistý měsíční příjem na osobu činil 12 až 15 tisíc Kč (29,5 % všech domácností). Podíl těchto domácností je v našem kraji druhý největší ze všech regionů ČR po Pardubickém kraji a zároveň je o 4,8 procentního bodu vyšší než průměr ČR. Podíl domácností s nejnižším čistým měsíčním příjmem na osobu do 10 tisíc Kč byl v našem kraji šestý nejnižší (15,1 %) spolu se Středočeským krajem a pohyboval se na úrovni celorepublikového průměru. Nejméně domácností v našem kraji mělo měsíční příjem na osobu vyšší než 30 tisíc Kč (7,3 %).

Nejvyšší podíl nákladů domácností na bydlení tvoří nájemné a úhrada za užívání bytu.

Z celkového čistého měsíčního příjmu vydávaly domácnosti v Karlovarském kraji průměrně 5 451 Kč, tj. 15,4 % na náklady na bydlení. Nejvyšší podíl těchto nákladů tvoří nájemné a úhrada za užívání bytu (25,9 %) a náklady na elektřinu (22,1 %). Struktura nákladů na bydlení se v jednotlivých krajích liší. Za nájemné a úhradu za užívání bytu zaplatí nejvíce domácnosti v Hl. městě Praze, platby za elektřinu jsou nejvyšší v Kraji Vysočina a plyn z dálkového zdroje je nejdražší v Jihomoravském kraji. V Karlovarském

kraji je třetí největší podíl plateb za teplo a teplou vodu (14,7 %) na celkových nákladech domácností na bydlení ze všech regionů ČR po Hl. městě Praze a Moravskoslezském kraji a zároveň tento podíl převyšuje republikový průměr o 2,8 procentního bodu.

Mzdy

Mzdy reálně meziročně vzrostly.

Výsledky statistiky práce a mezd jsou publikovány tzv. pracovištní metodou, tj. za všechny podniky se sídlem na území kraje se zvýšeným důrazem na průměrné mzdy zaměstnanců přepočtené na plně zaměstnané, které zohledňují délku pracovního úvazku. Podle tohoto pohledu dosáhla průměrná měsíční mzda v Karlovarském kraji v roce 2018 hodnoty 28 003 Kč.

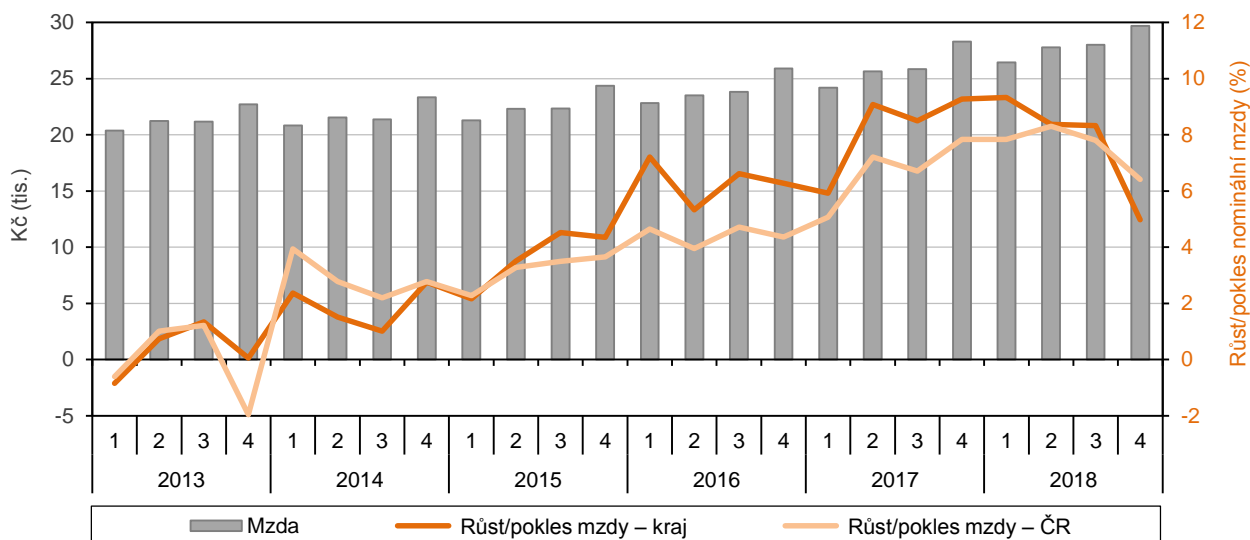
Nominálně tak mzda vzrostla o 8,0 % oproti roku 2017, reálně (s ohledem na výši inflace v roce 2018) pak o 5,9 %. Reálná mzda zaznamenala nárůst ve všech krajích ČR bez výjimky, v průměru za ČR se zvýšila o 8,1 %. Ve srovnání se mzdou za Českou republiku byla mzda v kraji nižší o 3 882 Kč. V mezikrajovém porovnání vykazuje Karlovarský kraj dlouhodobě nejnižší průměrnou měsíční mzdu ze všech regionů ČR, to platí i pro rok 2018.

Počet zaměstnanců se meziročně mírně snížil.

Počet zaměstnanců (osob přepočtených na plně zaměstnané) ve všech podnicích se sídlem na území Karlovarského kraje se meziročně velmi mírně snížil, a to o 0,2 % na 90,5 tis. Ve všech ostatních regionech ČR došlo k navýšení počtu zaměstnanců ve srovnání s předcházejícím rokem, nejvíce se přitom zvýšil počet zaměstnanců v Hl. městě Praze, a to o 3,5 %. V celé ČR činilo toto navýšení 1,5 %.

Graf 2.10. Průměrná hrubá měsíční mzda^{*)} a její meziroční změny podle čtvrtletí v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

^{*)} podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2018 předběžné údaje

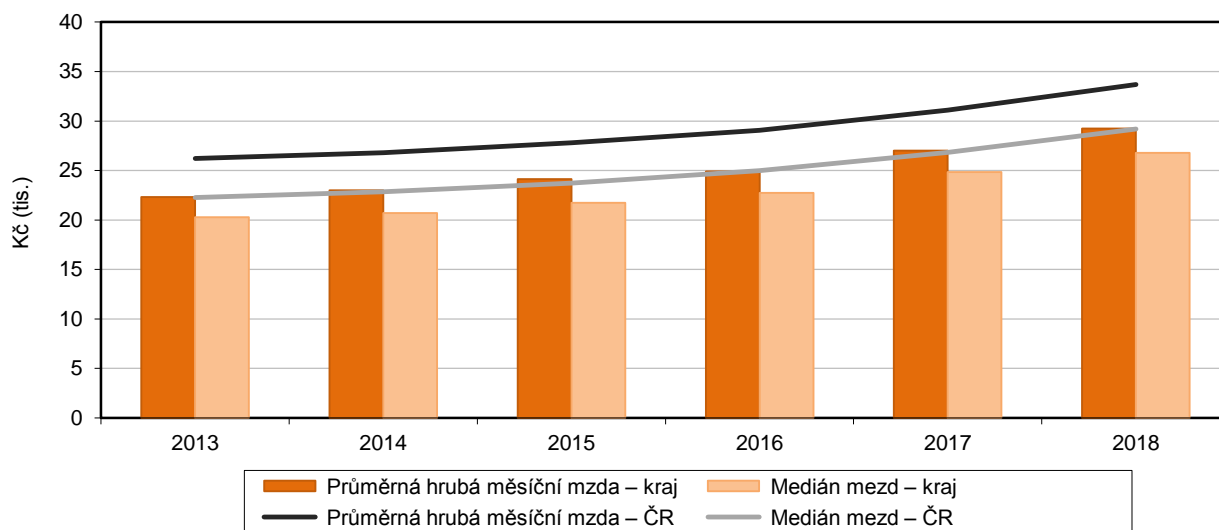
Dle výsledků výběrového šetření hrubé mzdy v kraji stouply.

Podle údajů přebíraných z MPSV (výběrové šetření o průměrném výdělku) a z MF ČR (výběrové šetření o platu a služebním příjmu) dosáhla v roce 2018 průměrná hrubá měsíční mzda v Karlovarském kraji výše 29 236 Kč a doznala tak meziroční nárůst o 2 237 Kč, tj. o 8,3 %. V rámci celé ČR to představuje čtvrtý nejnižší nárůst hrubé měsíční mzdy oproti minulému roku ze všech regionů po

Hl. městě Praze, Plzeňském a Jihomoravském kraji a zároveň je tento nárůst na úrovni celorepublikového průměru.

Graf 2.11. Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v Karlovarském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ

Mzdy mužů převyšují mzdy žen o 5 300 Kč.

Výsledky šetření potvrdily, že muži dosahují vyšších výdělků než ženy. V roce 2018 činil rozdíl mezi průměrnou mzdou mužů a žen celkem 5 300 Kč. Mzdy mužů přitom zaznamenaly nárůst o 2 459 Kč na 31 911 Kč, tj. o 8,3 %, ženy pobíraly v roce 2018 hrubou měsíční mzdu ve výši 26 611 Kč, což je o 2 059 Kč, tj. o 8,4 % více než před rokem. V minulých dvou letech jsme mohli pozorovat pozitivní skutečnost, že rozdíl mezi výdělků mužů a žen byl menší než v předcházejícím roce a také to, že výdělků žen rostly rychleji než výdělků mužů. V roce 2018 se bohužel rozdíl mezi výdělků mužů a žen opět zvětšil v neprospěch žen.

Medián mzdy je na úrovni 91,6 % průměrné hrubé měsíční mzdy.

Ve výběrovém šetření se zjišťuje také medián mzdy, což je hodnota mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení a lépe vypovídá o skutečné mzdové úrovni. V Karlovarském kraji dosáhl v roce 2018 medián mzdy 26 774 Kč, což představuje 91,6 % průměrné hrubé mzdy. Medián mzdy mužů se pohyboval 7,9 % pod průměrnou mzdou mužů a medián mzdy žen se pohyboval 8,8 % pod průměrnou mzdou žen. V celorepublikovém srovnání byl medián mzdy Karlovarského kraje nejnižší ze všech regionů ČR a byl o 2 410 Kč nižší než republikový průměr.

Vzdělávání

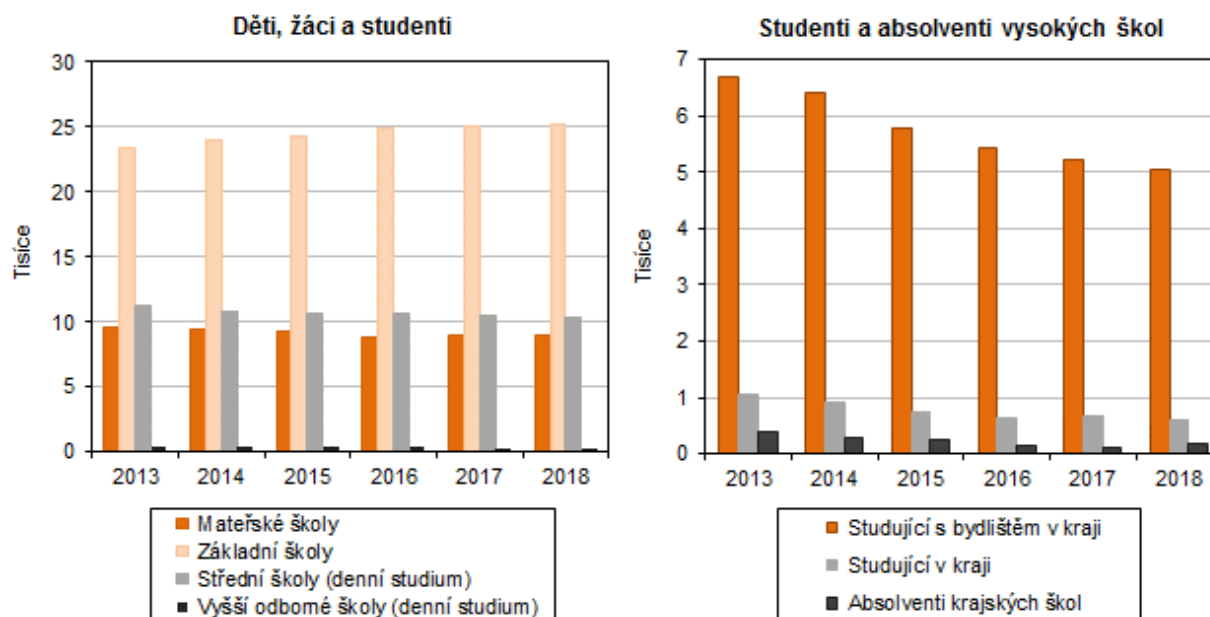
Počet dětí v mateřských školách ve školním roce 2018/2019 již druhý rok po sobě stoupl.

Ve školním roce 2018/2019 fungovalo v kraji 124 mateřských škol, tyto mateřské školy navštěvovalo 8 954 dětí. Od roku 2002 vykazoval počet dětí v mateřských školách stoupající trend, od roku 2014 pak meziročně počty dětí v mateřských školách klesaly. Tato skutečnost má souvislost s tím, že silné ročníky matek narozených v sedmdesátých letech 20. století již nemají fertlní věk. Ve školním roce 2018/2019 pak navštěvovalo mateřské školy o 0,3 % více dětí než před rokem. V jedné třídě přitom bylo průměrně 23 dětí.

Graf 2.12. Děti, žáci, studenti a absolventi škol v Karlovarském kraji

Pramen: MŠMT

Počet žáků základních škol stoupá.

Základní školy navštěvovalo ve školním roce 2018/2019 celkem 25 185 žáků, což je o 183, tj. o 0,7 % žáků více než v minulém roce. Pokračoval tak trend nárůstu počtu žáků na základních školách, který je v kraji patrný již od školního roku 2012/2013. K meziročnímu nárůstu počtu žáků základních škol došlo ve všech regionech ČR bez výjimky, nejvyšší nárůst byl přitom zaznamenán v Hl. městě Praze a ve Středočeském kraji. Karlovarský kraj vykazoval pátý nejnižší nárůst počtu žáků na základních školách v celé ČR po Moravskoslezském, Ústeckém, Olomouckém a Zlínském kraji. V průměru bylo v jedné třídě na základních školách v kraji 20 žáků.

Méně studentů středních i vyšších odborných škol.

Střední školy v kraji zaznamenaly meziroční pokles počtu svých studentů, stejně jako v minulých letech. Ve školním roce 2018/2019 studovalo na středních školách 10 271 studentů denního studia, což je oproti minulému roku o 1,8 % méně. Došlo také k výraznému poklesu počtu studentů vyšších odborných škol, a to o 15,2 % na 228 studentů denní formy vzdělávání.

Počet studentů vysokých škol se již několik let snižuje.

Na vysoké škole studovalo ve školním roce 2018/2019 celkem 5 041 studentů s bydlištěm v Karlovarském kraji, což je o 184 (o 3,5 %) studentů méně než před rokem. Klesající tendenci počtu studentů vysokých škol lze v kraji vysledovat již od školního roku 2010/2011, a to jak u studentů s bydlištěm v kraji, tak i u studentů podle kraje výuky. Meziroční pokles studentů vysokých škol zaznamenaly všechny regiony ČR, v našem kraji byl tento pokles sedmý nejnižší po Ústeckém, Jihomoravském, Pardubickém, Královéhradeckém, Středočeském a Libereckém kraji a zároveň o 0,4 procentního bodu nižší než je průměr ČR.

Zdravotnictví

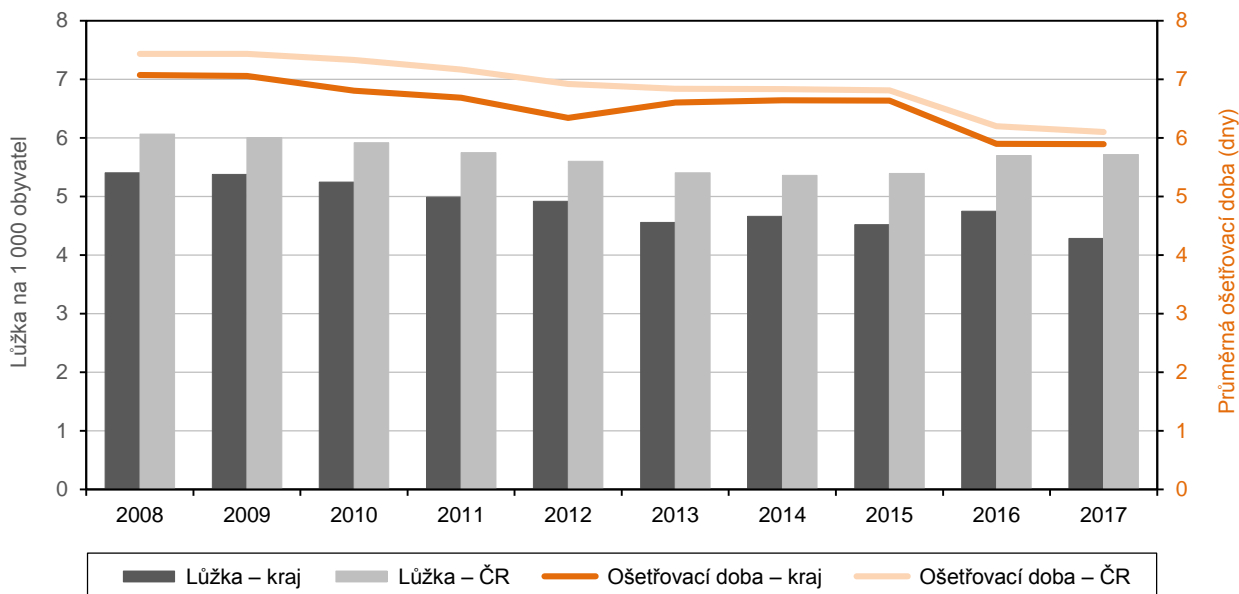
Počet lékařů v kraji meziročně vzrostl.

V roce 2017 bylo v Karlovarském kraji evidováno 1 379 lékařů. Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo k nárůstu počtu lékařů v kraji o 7,2 %. V přepočtu na populaci byl v kraji zhruba 1 lékař na 215 obyvatel. Nižší počet obyvatel na 1 lékaře vykazovaly mezi všemi regiony ČR pouze kraje Plzeňský, Olomoucký

a Jihomoravský. V rámci kraje připadá nejvíce obyvatel na jednoho lékaře v okrese Sokolov (255), naopak nejméně v okrese Karlovy Vary (175).

Graf 2.13. Lůžka a ošetřovací doba v nemocnicích v Karlovarském kraji a ČR

Pramen: ÚZIS

Počet lůžek v nemocnicích se meziročně snížil.

V kraji funguje 5 nemocnic, v nichž bylo v roce 2017 celkem 1 269 lůžek. Počet lůžek v nemocnicích tak zaznamenal meziroční pokles, a to o 10,1 %. Snížila se i hodnota ukazatele počtu lůžek v přepočtu na 1 000 obyvatel, Karlovarský kraj vykazoval nejnižší hodnotu tohoto ukazatele (4,3) mezi všemi kraji ČR a celorepublikového průměru nedosahuje o 1,4 lůžka na 1 000 obyvatel. Průměrná délka ošetřovací doby v kraji vykazuje dlouhodobě klesající trend, v posledních dvaceti letech se snížila o 3,3 dne z 9,2 dne ošetřovací doby v roce 1996 na 5,9 dne ošetřovací doby v roce 2017.

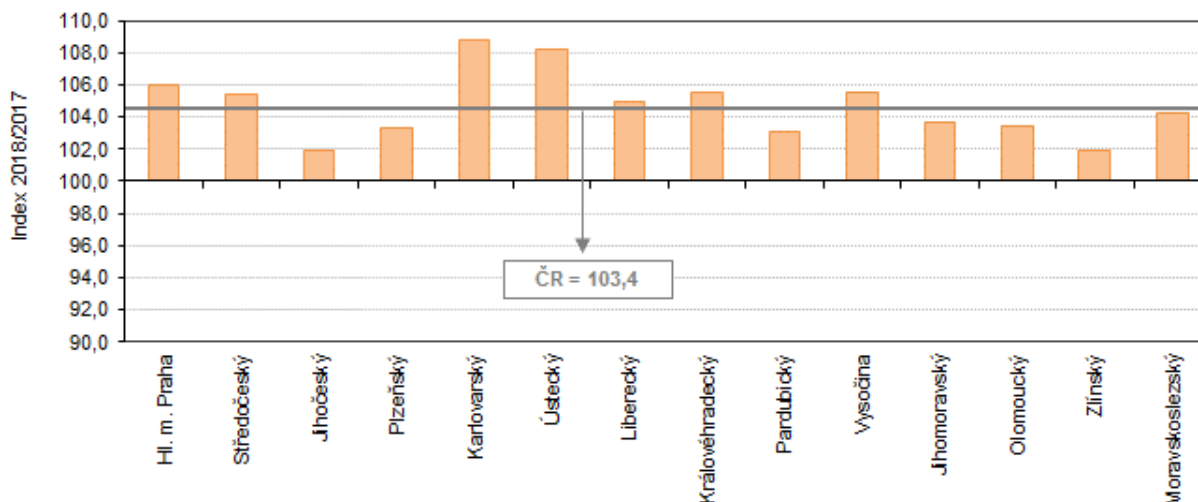
Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti se meziročně zvýšil.

V roce 2018 bylo v Karlovarském kraji nemocensky pojištěno v průměru 86,7 tisíc osob, ve srovnání s minulým rokem se tak počet nemocensky pojištěných osob nepatrně snížil. Nově bylo během roku 2018 v kraji nahlášeno celkem 38 697 případů dočasné pracovní neschopnosti, to představuje meziroční nárůst o 3 372 nových případů, tj. o 9,5 %. Při pohledu na delší časovou řadu zjišťujeme, že mezi lety 2002 a 2012 vykazoval počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti klesající tendenci, minima dosáhly nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti v roce 2012 (28 409 nově hlášených případů). V následujících třech letech se počty nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti každoročně navyšovaly a v letech 2016 a 2017 došlo poprvé po několika letech k meziročnímu snížení jejich počtu. V roce 2018 doznal počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti opět nárůst. Ve srovnání s rokem 2001, kdy počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti kulminoval, bylo v roce 2018 zaznamenáno o 73 469, tj. o 65,5 % případů méně. Podobný trend vývoje tohoto ukazatele se projevil i v ostatních regionech ČR.

Graf 2.14. Změna průměrného procenta pracovní neschopnosti podle krajů ČR

Zdroj: ČSÚ

Průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti v Karlovarském kraji v roce 2018 byla 39,3 dne, ve srovnání s minulým rokem se tato doba snížila o 0,3 dne. Přitom průměrná doba trvání nemoci se meziročně mírně snížila, ale průměrná doba pracovní neschopnosti pro pracovní i ostatní úrazy doznala meziroční nárůst, a to o 2,9, resp. 1,3 dne. V celorepublikovém porovnání průměrné doby trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti vykazuje náš kraj pátou nejnižší dobu ze všech krajů ČR po Libereckém a Plzeňském kraji, Hl. městě Praze a po kraji Královéhradeckém. Zároveň o 2,5 dne nižší než republikový průměr (41,7 dne). Mezi okresy Karlovarského kraje nejdéle marodí nemocní v okrese Karlovy Vary (43,2 dne), naopak nejméně v okrese Cheb (34,9 dne).

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti se meziročně zvýšilo.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v kraji při pohledu na delší časovou řadu dosáhlo svého maxima v roce 2002 a od tohoto roku vykazovalo klesající tendenci až do roku 2011. V následujících pěti letech pak meziročně narůstalo. Po mírném poklesu v roce 2017 pak průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v roce 2018 opět stoupl (o 0,389 %) a dosáhlo v našem kraji hodnoty 4,802 %. Pohybovalo se tak nad úroveň celorepublikového průměru (4,467 %). Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v roce 2018 zaznamenalo ve srovnání s rokem 2017 nárůst ve všech regionech České republiky bez výjimky, v našem kraji byl přitom tento nárůst nejvyšší (o 8,8 %). Z okresů Karlovarského kraje vykazoval nejvyšší procento dočasné pracovní neschopnosti okres Sokolov (5,029 %), naopak nejnižší okres Cheb (4,595 %).

Nemocenské pojištění

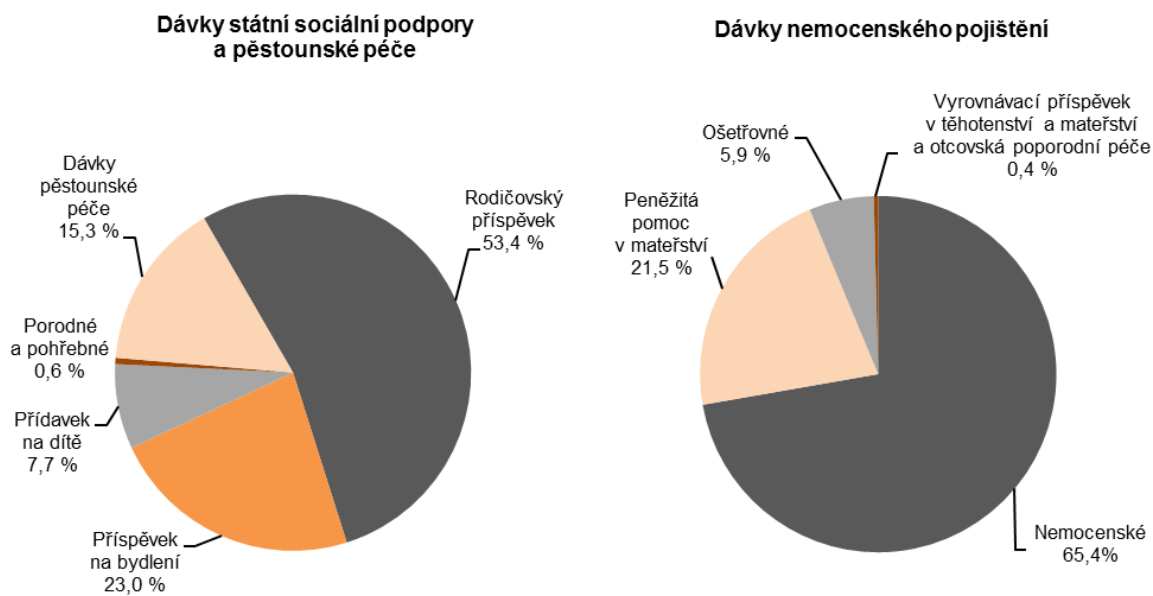
Na dávky nemocenského pojištění bylo vyplaceno o 22,5 % více než před rokem.

Na dávkách nemocenského pojištění bylo v Karlovarském kraji v roce 2018 vyplaceno 589 mil. Kč, to představuje meziroční nárůst těchto dávek o 22,5 %. Z celkové částky vyplacených dávek nemocenského pojištění v ČR (téměř 34 mld. Kč) to představuje 1,7 %. Nejvyšší podíl těchto dávek připadá na nemocenské pojištění. Náš kraj je jedním z regionů ČR, kde podíl nemocenského pojištění na dávkách celkem je vyšší než 70 %, nižší podíl vykazují pouze Hl. město Praha, Pardubický, Středočeský a Jihomoravský kraj. Na peněžitou pomoc

v mateřství se použilo 21,5 % z celkové částky, tento podíl je čtvrtý nejnižší po Moravskoslezském, Zlínském a Ústeckém kraji. Naopak na ošetřovné se použil v našem kraji nejvyšší podíl celkových dávek nemocenského pojištění (společně s krajem Královéhradeckým), tento podíl činil 5,8 % a ve srovnání s celorepublikovým průměrem byl vyšší o 1 procentní bod.

Graf 2.15. Výdaje na dávky státní sociální podpory a nemocenského pojištění v Karlovarském kraji v roce 2018

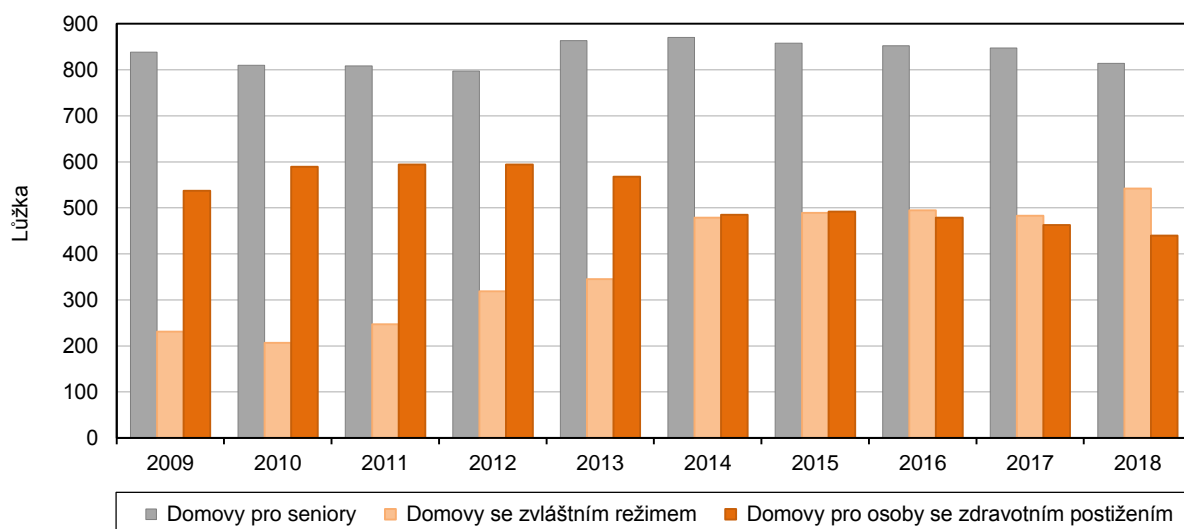
Pramen: MPSV

Sociální služby

Graf 2.16. Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v Karlovarském kraji

Pramen: MPSV

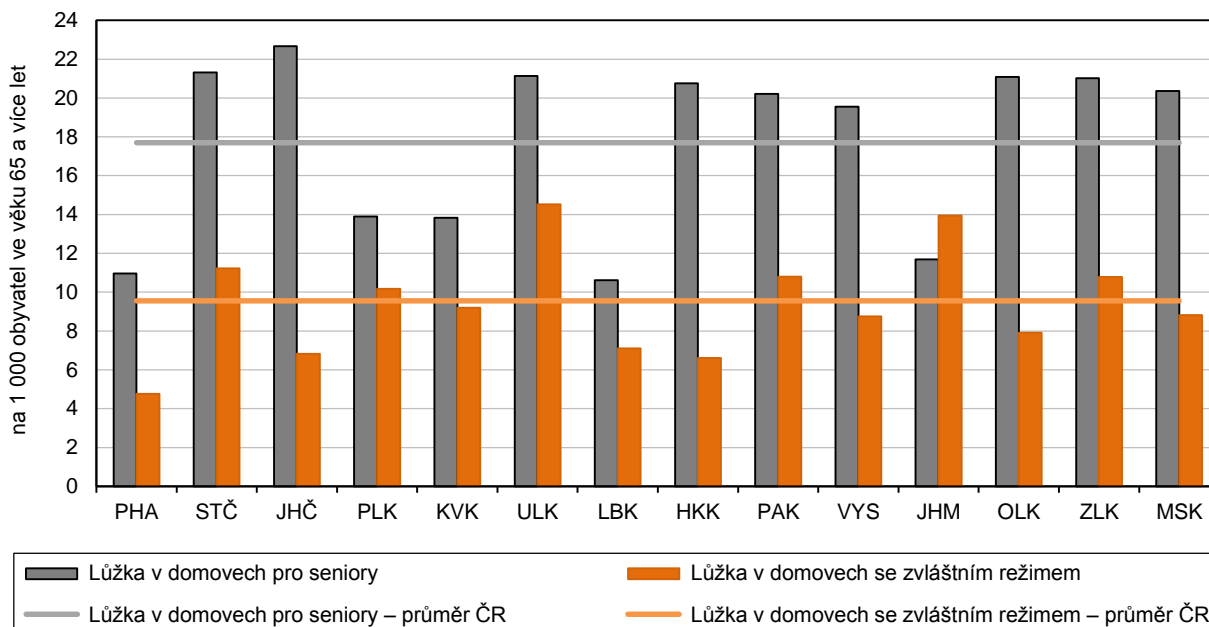

Osmé nejnižší dávky státní sociální podpory na 1 obyvatele v rámci celé ČR.

Pokud přepočteme výdaje na dávky státní sociální podpory na jednoho obyvatele, zjišťujeme, že průměrně bylo každému obyvatele Karlovarského kraje v roce 2018 vyplaceno 3 700 Kč, což je o 125 Kč více než před rokem. Mezi regiony ČR byla v roce 2018 výše dávky státní sociální podpory na jednoho obyvatele 5. nejnižší a průměr ČR přesahovala o 15 Kč.

Graf 2.17. Lůžka v domovech pro seniory a v domovech se zvláštním režimem v krajích v roce 2018

Pramen: MPSV

Pokud přepočteme počet lůžek na 1 000 obyvatel ve věku 65 let a starších, zjišťujeme, že domovy pro seniory v našem kraji v roce 2018 měly k dispozici 13,8 lůžka na 1 000 seniorů. S tímto počtem se řadí mezi regiony s nejnižším počtem lůžek pro seniory v ČR, méně jich nabízí pouze domovy pro seniory v Libereckém a Jihomoravském kraji a v Hl. městě Praze. V celé ČR je v domovech pro seniory průměrně 17,7 lůžka na 1 000 seniorů.

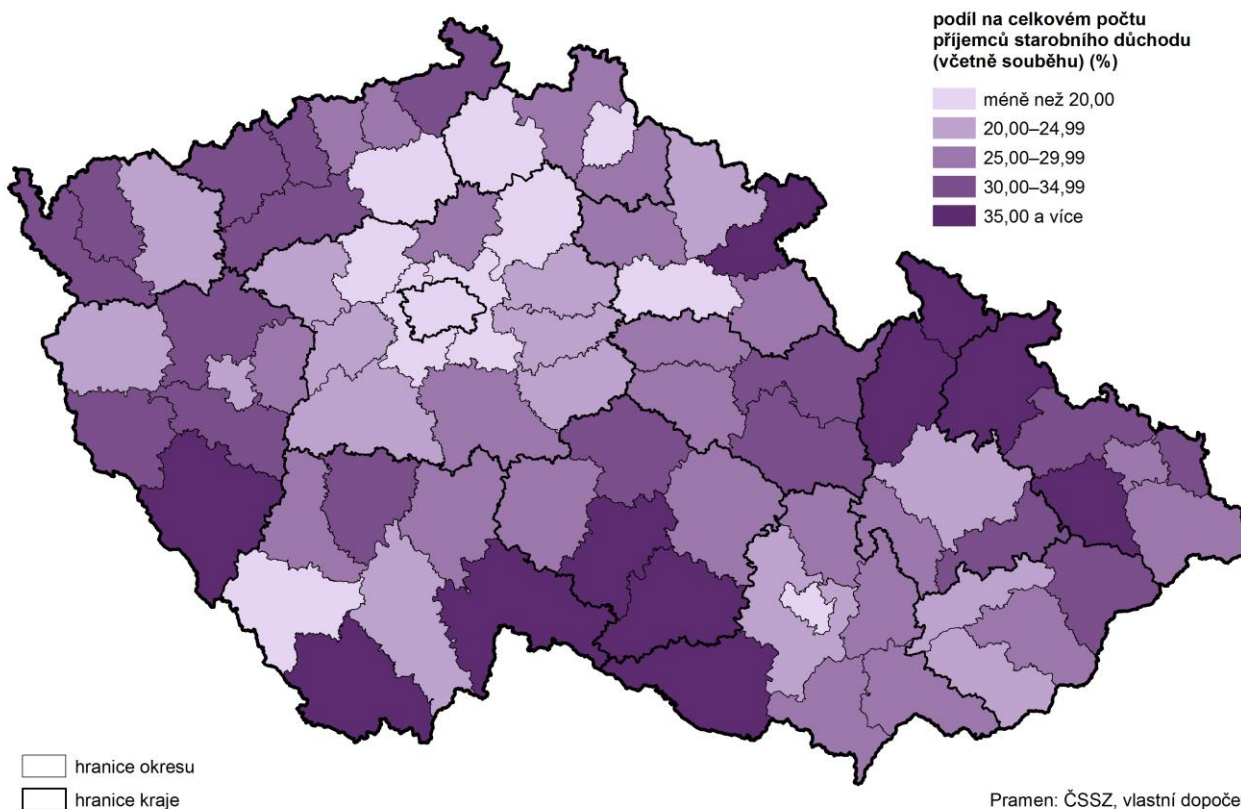
Méně lůžek v domovech pro seniory.

Domovy pro seniory v Karlovarském kraji nabízely v roce 2018 celkem 814 lůžek, meziročně se tak počet lůžek v tomto typu sociálních zařízení snížil, a to o 3,9 %. Pokračoval tak klesající trend počtu lůžek v domovech seniorů v našem kraji, ve srovnání s rokem 2008 došlo k poklesu jejich počtu dokonce o 10,1 %.

V domovech se zvláštním režimem (pobytové sociální služby pro osoby nemocné stařeckou demencí, Alzheimerovou chorobou či ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost a proto potřebují pravidelnou pomoc jiné osoby) bylo v našem kraji v roce 2018 k dispozici celkem 542 lůžek. Meziročně tak jejich počet doznal nárůstu, a to o 12,2 %. Pokračuje tak rostoucí tendence počtu lůžek v tomto typu zařízení, kterou můžeme sledovat v několika posledních letech, od roku 2008 se jejich počet v našem kraji zvýšil téměř trojnásobně.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením, které poskytují dlouhodobé pobytové služby osobám se zdravotním postižením, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby, nabízely v roce 2018 celkem 440 lůžek, což je o 5,0 % méně, než před rokem. Pokračoval tak klesající trend počtu lůžek v domovech pro osoby se zdravotním postižením, za posledních deset let se jejich počet snížil téměř o třetinu.

Příjemci předčasného starobního důchodu v okresech v prosinci 2018

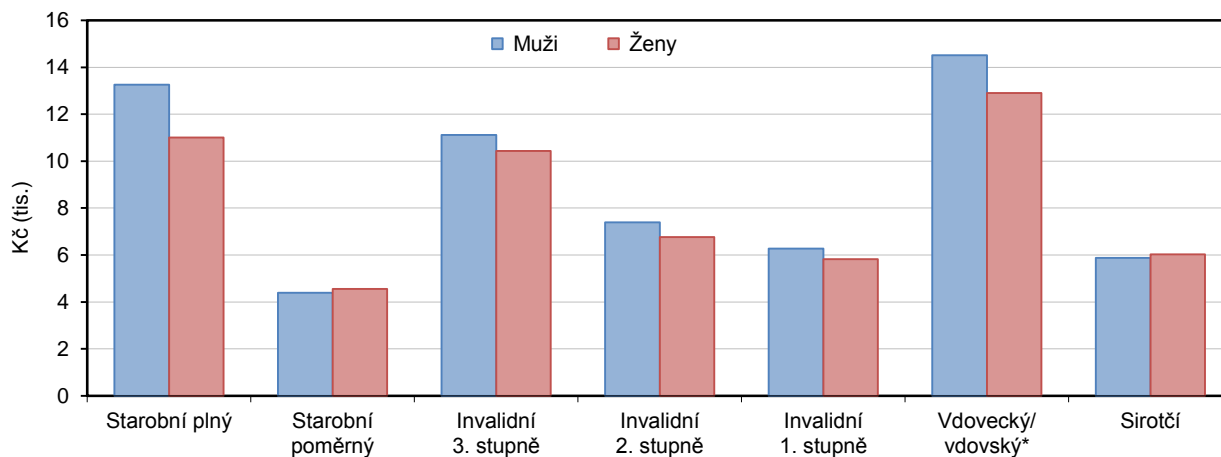

Důchody

Na konci roku 2018 bylo v kraji evidováno 80 220 příjemců všech typů důchodů, tj. starobních, invalidních, sirotčích, vdovských či vdoveckých, což je o 0,3 % méně než před rokem.

Graf 2.18. Průměrné důchody podle druhu důchodu a pohlaví v Karlovarském kraji v prosinci 2018

Pramen: ČSSZ

* včetně kombinace

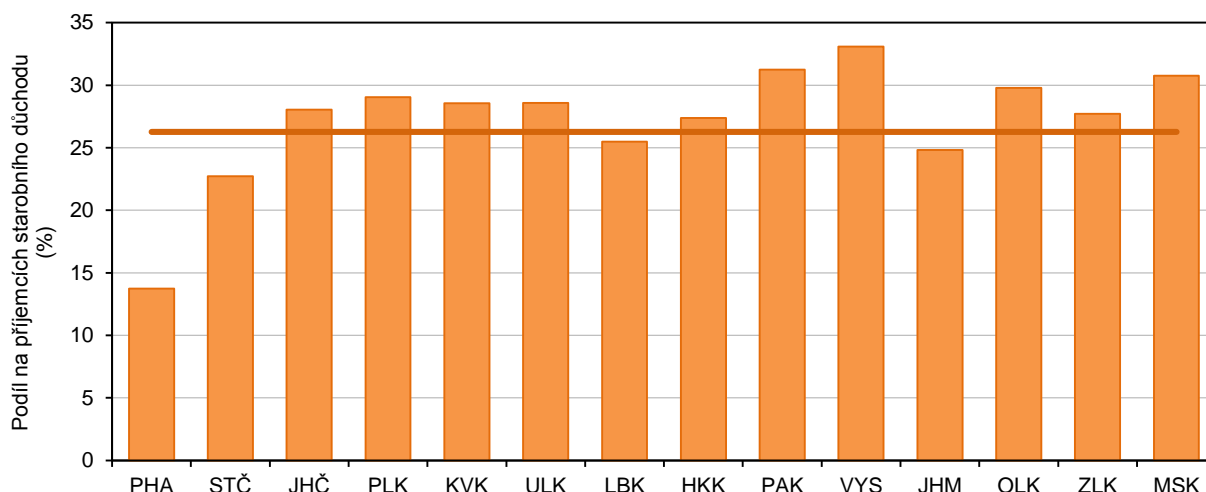
Počet příjemců starobních důchodů se meziročně nezměnil.

Nejvyšší podíl tvoří příjemci starobního důchodu, a to včetně souběhu s vdovským či vdoveckým důchodem, kterých bylo 67 057 (tj. 83,9 % všech příjemců důchodů), z nichž žen je 60,5 %. Ve srovnání s předcházejícím rokem se tak počet příjemců starobního důchodu prakticky nezměnil.

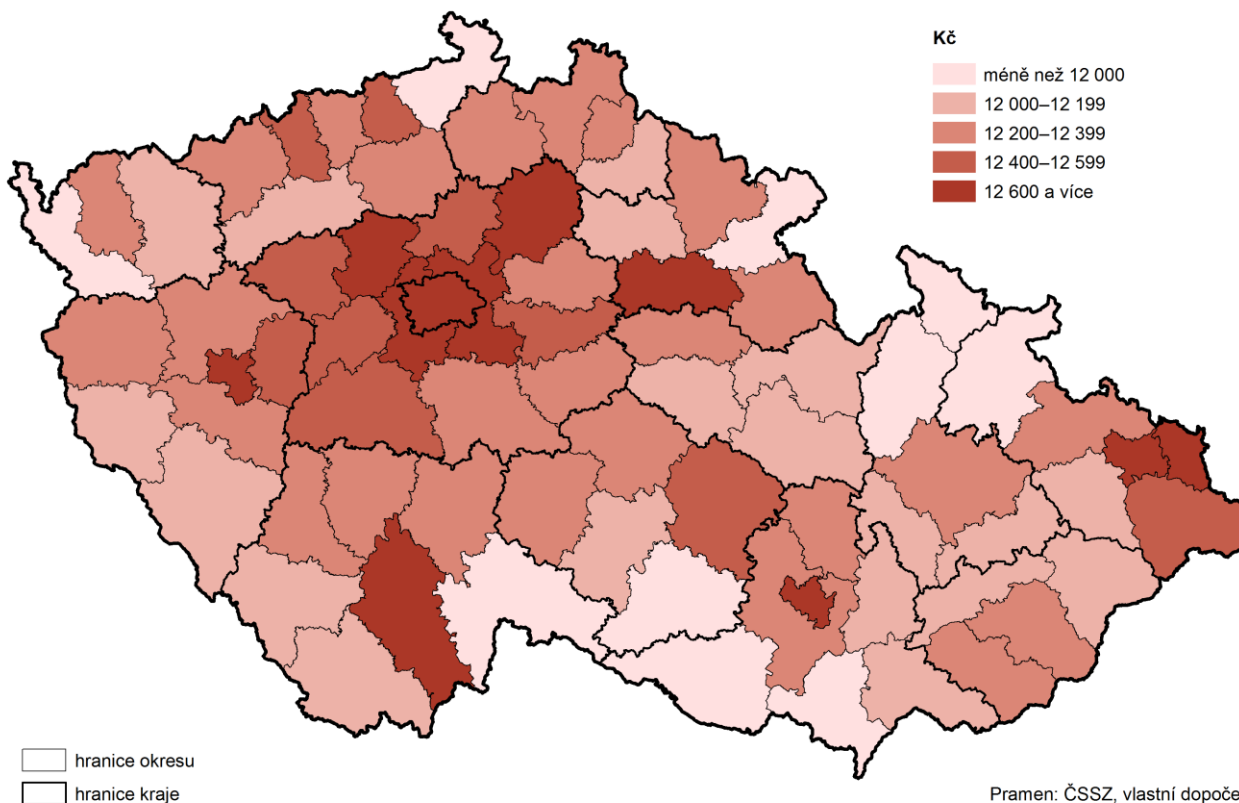
Graf 2.19. Příjemci předčasného starobního důchodu v krajích v prosinci 2018

Pramen: ČSSZ

Předčasný starobní důchod (včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým) pobíralo 19 154 příjemců, z toho žen bylo 11 160, tj. 58,3 %. Podíl těchto příjemců činil 28,6 % příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu). Podíl příjemců předčasných starobních důchodů vykazuje rostoucí trend, oproti předcházejícímu roku se zvýšil o 0,4 procentního bodu a ve srovnání s rokem 2010 činil tento nárůst dokonce 7,5 procentního bodu.

Průměrný měsíční starobní důchod (sólo) v okresech v prosinci 2018

Průměrná výše důchodu se zvýšila.

Průměrná měsíční výše plného starobního důchodu (sólo) činila v roce 2018 celkem 12 054 Kč. Muži – důchodci přitom pobírali starobní důchod (13 260 Kč) o více než 2 tis. Kč vyšší než ženy – důchodkyně (11 000 Kč). Meziročně tak vzrostl důchod mužů o 4,4 % a důchod žen o 4,8 %. Podíl průměrné výše starobního důchodu sólo na mzdovém mediánu v roce 2018 činil 45,0 % a ve srovnání s předchozím rokem vykázal pokles o 1,4 procentního bodu. V delší časové řadě lze vysledovat, že podíl průměrné výše starobního důchodu na mzdovém mediánu se každoročně snižuje, oproti roku 2013 došlo k jeho snížení o 8 procentních bodů.

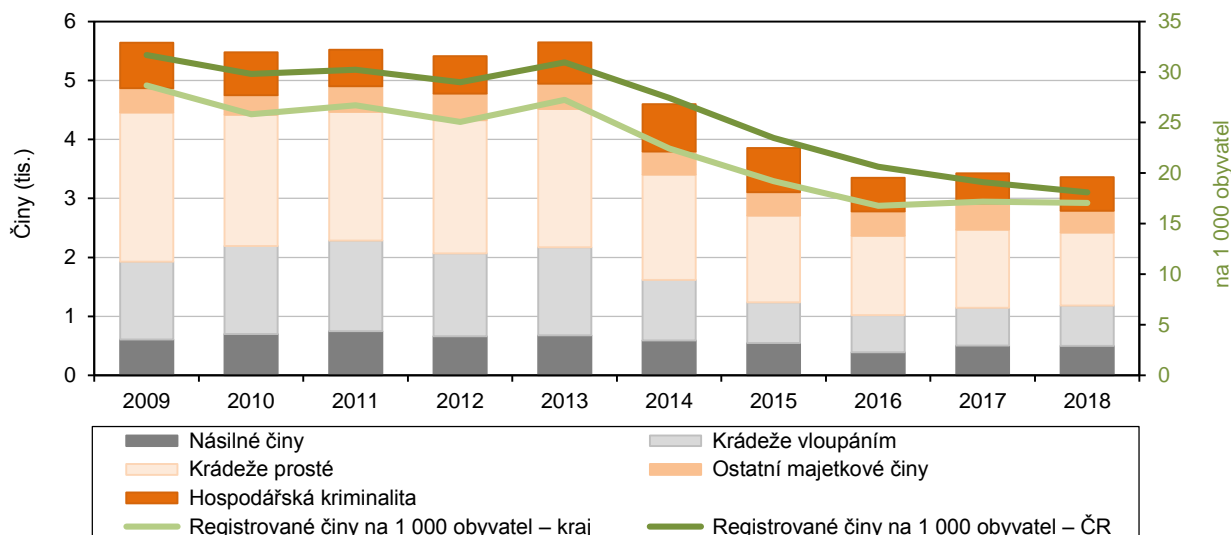
Kriminalita, dopravní nehody, požáry

Počet zjištěných trestných činů se meziročně mírně snížil...

V roce 2018 bylo zjištěno celkem 5 034 trestných činů, kriminalita v našem kraji se tak ve srovnání s minulým rokem mírně snížila (o 1,0 %). V celorepublikovém srovnání zaznamenaly pokles kriminality téměř všechny regiony ČR s výjimkou Libereckého a Plzeňského kraje, v celé ČR činil tento pokles 4,9 %.

Graf 2.20. Registrované trestné činy v Karlovarském kraji a ČR

Pramen: Policejní prezidium ČR

Pokles kriminality v našem kraji byl způsoben především snížením počtu zjištěných trestných činů v okrese Cheb (o 5,0 %), ale také v okrese Sokolov (o 2,0 %). Okres Karlovy Vary byl jediným okresem v našem kraji, kde naopak počet zjištěných trestných činů doznal meziroční nárůst, a to o 3,4 %.

...stejně jako ukazatel počtu zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel.

Počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel vykazuje v kraji (i přes meziroční zvýšení tohoto ukazatele v roce 2017) dlouhodobě klesající tendenci, v posledních deseti letech se hodnota tohoto ukazatele snížila z hodnoty 29,3 v roce 2008 na 17,0 v roce 2018. V přepočtu zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel zaujímá Karlovarský kraj společně s krajem Plzeňským páté místo mezi všemi regiony ČR a pohybuje se mírně pod republikovým průměrem (18,1). Nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele vykazuje Hl. město Praha (36,6), nejnižší naopak Kraj Vysočina (10,4).

Mezi okresy Karlovarského kraje nejvíce trestných činů na 1 000 obyvatel vykazoval okres Cheb (18,2), nejméně pak okres Sokolov (15,8). Objasnit se podařilo celkem 3 485 trestných činů, což je o 2,9 % méně než v předcházejícím roce. Nejúspěšnější byli

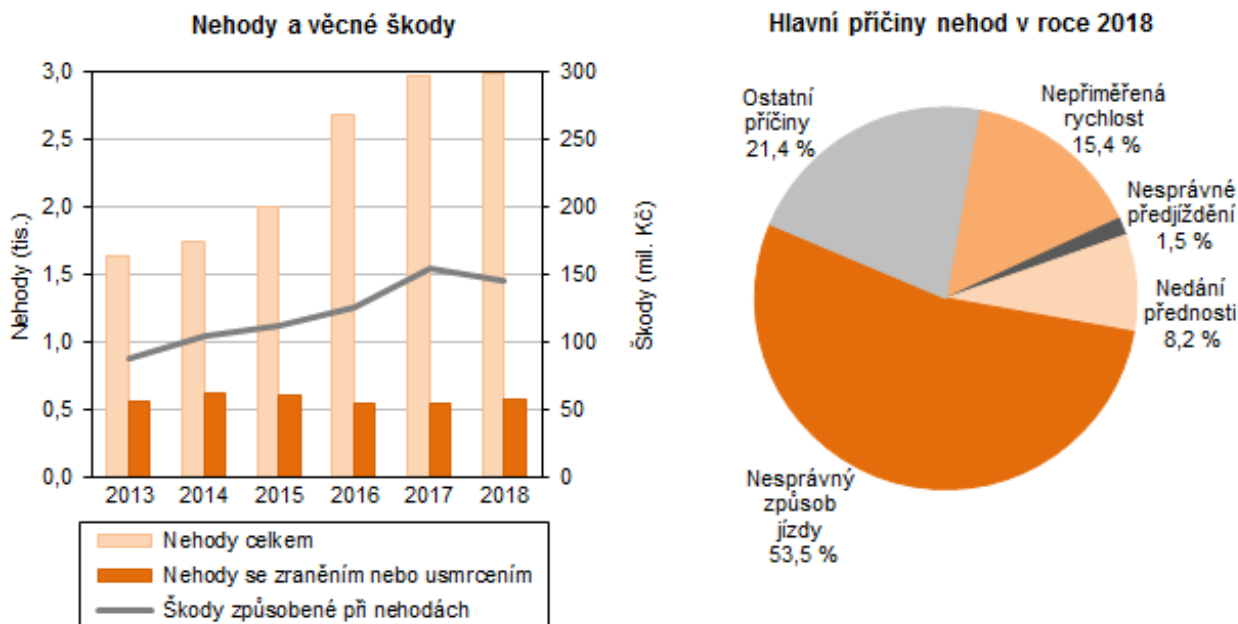
kriminalisté v okrese Karlovy Vary, kde bylo 37 % ze všech objasněných trestných činů v kraji.

Počet dopravních nehod se meziročně prakticky nezměnil.

Již šestý rok za sebou se meziročně zvyšuje počet dopravních nehod v Karlovarském kraji. V roce 2018 došlo na území našeho kraje celkem ke 2 977 dopravním nehodám, což představuje oproti minulému roku velmi mírné navýšení jejich počtu ve srovnání s předcházejícím rokem, a to o 10, tj. o 0,3 %. Počet dopravních nehod zaznamenal mírný meziroční nárůst téměř ve všech regionech ČR s výjimkou Hl. města Prahy a Královéhradeckého kraje, v celé ČR činilo toto zvýšení 0,9 %.

Graf 2.21. Dopravní nehody v Karlovarském kraji

Pramen: Policejní prezidium ČR

Na nárůstu dopravních nehod v našem kraji se podílel zejména okres Cheb (nárůst o 6,4 %) a také okres Karlovy Vary (mírný nárůst o 1,1 %), naopak okres Sokolov byl jediným okresem našeho kraje, kde se počet nehod meziročně snížil, a to o 5,7 %. Mezi všemi regiony ČR dosahuje ukazatel počtu dopravních nehod na 1 000 obyvatel v našem kraji páté nejvyšší hodnoty (10,1) po Hl. městě Praze, Ústeckém, Středočeském a Libereckém kraji, a je o 0,2 procentního bodu vyšší než je republikový průměr.

Výrazný nárůst počtu usmrcených osob při dopravních nehodách v posledním roce.

Od roku 2004 jsme mohli v kraji sledovat trend snižování počtu osob usmrcených při dopravních nehodách, v letech 2014 a 2015 se však počet úmrtí meziročně zvyšoval. Naopak v letech 2016 a 2017 na silnicích Karlovarského kraje zemřelo opět méně osob než v předcházejících letech. V roce 2018 však opět na silnicích Karlovarského kraje zemřelo výrazně více osob než v roce předcházejícím (21, tj. nárůst o 75 %). V celorepublikovém srovnání byl náš kraj jedním z osmi regionů ČR, kde se počet usmrcených osob při dopravních nehodách meziročně zvýšil a vyšší meziroční nárůst byl zaznamenán pouze v Hl. městě Praze. V našem kraji doznal mírný meziroční nárůst i počet těžce zraněných, naopak lehce zraněných osob při dopravních nehodách bylo méně než před rokem. Více než polovina (51,0 %) všech dopravních nehod v našem kraji byla způsobena nesprávným způsobem jízdy, druhou nejčastější příčinou byla nepřiměřená rychlost (16,6 % z celkového počtu dopravních nehod). Pod vlivem

alkoholu způsobili řidiči celkem 158 dopravních nehod, tj. 5,3 % všech dopravních nehod v kraji.

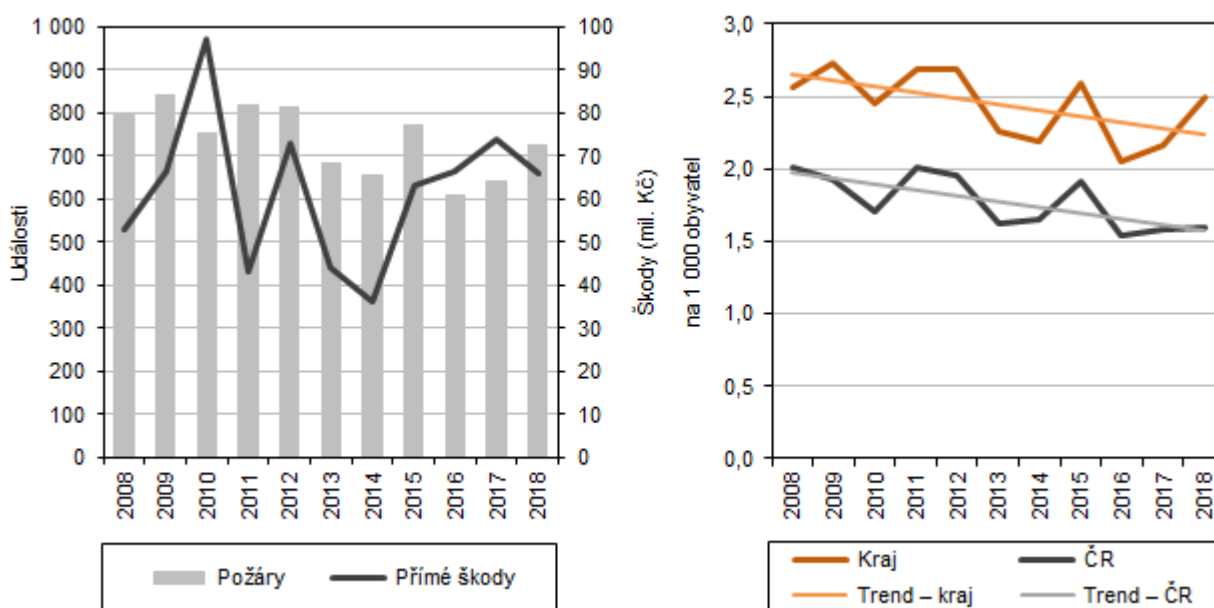
Druhý nejvyšší podíl bodovaných řidičů v celé ČR.

V centrálním registru řidičů bylo v našem kraji evidováno 15 114 řidičů, kteří se dopustili přestupku nebo trestného činu započítávaného do bodového hodnocení řidiče. Takoví řidiči mají na svém kontě od 1 do 12 bodů. Podíl těchto řidičů na celkovém počtu řidičů v kraji tak činil 8,1 %. Tento podíl byl druhý nejvyšší mezi všemi regiony ČR po Ústeckém kraji a zároveň byl o 2,7 procentního bodu vyšší než republikový průměr (5,5 % bodovaných řidičů). Více než třetina bodovaných řidičů v Karlovarském kraji přitom měla na svém kontě 2 body, více než 20,0 % mělo body 3 a plný počet bodů nasbíralo téměř 12,0 % řidičů. Mezi bodovanými řidiči bylo evidováno 11,7 % cizích státních příslušníků, což je čtvrtý nejvyšší podíl v rámci celé ČR po Jihomoravském kraji, Kraji Vysočina a Plzeňském kraji.

Při dopravních nehodách v Karlovarském kraji byla v roce 2018 způsobena hmotná škoda v celkové výši 144,5 mil. Kč. Po třech letech, kdy se hmotná škoda při dopravních nehodách meziročně navyšovala, tak došlo poprvé k jejímu snížení, a to o 6,2 %. Z okresů Karlovarského kraje se na tomto poklesu podílel zejména okres Cheb, kde se výše hmotné škody při dopravních nehodách ve srovnání s předcházejícím rokem snížila o 21,6 %. Mírný pokles způsobené hmotné škody byl zaznamenán i při dopravních nehodách v okrese Sokolov (o 2,3 %), naopak v okrese Karlovy Vary výše hmotné škody při dopravních nehodách mírně meziročně vzrostla (o 1,5 %).

Graf 2.22. Požáry v Karlovarském kraji

Pramen: Hasičský záchranný sbor ČR

Počet požárů meziročně vzrostl v celé ČR.

Na území Karlovarského kraje došlo v roce 2018 ke vzniku 738 požárů, což představuje meziroční nárůst o 15,5 %. Počty požárů ve srovnání s rokem 2017 rostly ve všech regionech ČR bez výjimky, což souvisí s dlouhým obdobím sucha v letních měsících minulého roku. Nejvíce se v tomto období zvýšil počet požárů v Libereckém (o 70,4 %) a Královéhradeckém kraji (o 61,1 %). Z okresů našeho kraje zaznamenal nejvyšší meziroční nárůst počtu požárů okres Sokolov (o 29,5 %), nejnižší naopak okres Cheb

(o 4,0 %). Nejčastěji vyjížděli hasiči k požárům v karlovarském okrese, kde bylo lokalizováno 42,5 % všech požárů v kraji.

Třetí nejvyšší počet požárů na 1 000 obyvatel v celé ČR.

Pokud přepočteme počet požárů na 1 000 obyvatel, zjišťujeme, že v karlovarském regionu vzniklo 2,5 požáru na 1 000 obyvatel kraje. To představuje v rámci celé ČR třetí nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele po Ústeckém a Libereckém kraji a současně je to o 0,6 požáru více než kolik činí celorepublikový průměr (1,9 požáru na 1 000 obyvatel).

Meziroční pokles přímé škody při požárech.

Při požárech v kraji byla v roce 2018 způsobena přímá škoda ve výši 66,0 mil. Kč a byla tak o 7,5 mil. Kč, tedy o 10,5 % nižší než v předcházejícím roce. Přímá škoda na jeden požár činila v Karlovarském kraji 89,5 tis. Kč. Poprvé po třech letech nárůstu tak doznala ve srovnání s předcházejícím rokem meziroční pokles. V mezikrajském srovnání zaujímá náš kraj 12. příčku pomyslného žebříčku, nižší přímou škodu na 1 požár vykazovaly pouze Moravskoslezský a Ústecký kraj. Přímá škoda na 1 požár v našem kraji byla více než o 62 tis. Kč nižší, než kolik činí celorepublikový průměr. Nejdražší byly požáry ve Zlínském kraji (téměř 315 tis. Kč), naopak nejnižší přímá škoda na 1 požár byla zaznamenána v Moravskoslezském kraji (65,6 tis. Kč). Při požárech v Karlovarském kraji bylo v roce 2018 zraněno 33 osob, z toho 1 smrtelně.